

'שנים רבות זכיתי להתפלל מעריב עם מרן, עמדותי מאחוריו. ערב אחד הגיע יהודי שאינו חרדי, נראה מכובד. אחרי התפילה ניגש אל רבי אהרן לייב והרצה את דבריו. רבינו שאל אותו שאלה אחת והאיש השיב. שוב רבינו שאל משהו והיהודי השיב לו וסיים. כשיצא, ראיתי אותו מהרהר. נראה שעבר עליו משהו... חשבתי שהוא נבוך, שאינו מבין את התשובה... בחוץ ניגשתי אליו ואמרתי: 'איני רוצה להתערב, אבל דע לך, הרב מאד חכם, צריך לדקדק בתשובתו להבין אותה, לפעמים לא מבינים אותו...'

הסתכל עלי האיש ואמר: 'לא זה הסיפור. אני מסתובב כבר חצי יום בבני ברק, הייתי אצל ארבעה רבנים. אצל כמה רבע שעה, אבל אף אחד לא פתר לי את הבעיה. הרב שטיינמן שמע אותי. שאל שתי שאלות, בזה הבנתי שהוא תפס את הבעיה לעומק ונתן לי פתרון – המבט הזה על פני, כי אני פשוט המום מזה!' ('נר לשולחן שבת' מפי ידידי הרה"ג שליט"א)

סיפר בנו, הגאון ר' משה שטיינמן שליט"א, כשהיה לרבי אהרן לייב את הניתוח בשיבא, שבר את האגן, היו לו יסורים גדולים. אנשים באו לתל השומר להתייעץ איתו. עשר דקות לפני הניתוח עוד היו אנשים... שאלתי את אבא "עד היכן?!" השיבני: "אני לא יכול ללמוד עכשיו, אתה רוצה שאני אשרוף את הדקות הללו?!" אני יכול לעזור לאנשים!" ('יש"כ לידידי הרה"ג')

סיפר ידידי שליט"א: "בהיותי בחור הציעו לי שידוך, משפחה שהבת הגדולה סרה מן הדרך. באתי לפניו והצגתי לו את הצדדים, אמר לי שאפשר לגשת לשידוך.

לאחר זמן הציעו לי שידוך אחר, על פניו משפחה טובה, האב אדם ידוע. להפתעתי, תשובתו של רבינו היתה "זה לא בשבילך". תמהתי, הלא לפני זמן הציעו לי את המשפחה ההיא והרב אמר לגשת ואילו משפחה זו כולם חרדים, יראים, נראית משפחה הרבה יותר טובה, במה הם יותר גרועים?!

ענה רבינו: "הם 'עולם הזה-ניקים', המשפחה ההיא שהבת הלכה בדרך אחרת, זה לא קשור לחינוך של הבית, כך יצא, אבל פה החינוך של הבית הוא עולם הזה!" ('נר לשולחן שבת')

קדושה - הלכנו מספר בחורים מיישיבת "גאון יעקב" עם רבינו אל ביתו ברחוב חזו"א. הגיעה ממולנו קבוצת נערות ולפתע רבינו איננו איתנו, לא הבנו להיכן נעלם... כשחלפה ועברה לה הקבוצה. ראינוהו עומד דחוק בין תא טלפון ציבורי לקיר, השתחל לשם. ('נר לשולחן שבת' מפי ידידי, הרה"ג א"י שליט"א)

"וישב, ביקש יעקב לישב בשלוה, קפץ עליו רוגזו של יוסף". (רש"י ל"ז ח)
אמר המשגיח, הגאון רבי חיים פרידלנדר דבר עצום: ודאי ה' יתברך רוצה בשלוות הצדיקים (אשריהם לצדיקים שמגיע להם! הוריות י). אלא הכוונה כאן לחינוך ולימוד הבנים. יעקב אבינו חשב שאינו צריך כבר לדאוג עבור חינוך ילדיו, שהם כולם בחירי ה' ויכול לשבת בשלווה... על זה קפץ עליו רוגזו של יוסף.

מזה רואים שאף בבנים היותר גדולים וצדיקים צריך האב שלא להסיח דעתו, להוכיחם ולהורותם איך להתנהג! ('קול רם' ח"א)

בעיני ראיתי: היה זה בעת שמרן הגאון רבי שלמה זלמן אויערבאך ישב שבעה על אשתו. בניו ישבו עמו. כל ירושלים באה לנחם. אחד הבנים, כבר היה סבא, כבר כיהן במשרה נכבדה עמד ודיבר מחוץ לחדר. רבינו ביקש מבנו הצעיר: 'תגיד ל... שיכנס לשבת איתנו!' ('נר לשולחן שבת')

נשאל מרן הרב שטיינמן: כל הסיפורים הרבים שהרב מבריסק שלח את ילדיו לשליחויות, להביא תה, סוכר. תלכו, תבואו, האם אפשר לעשותם גם היום? השיב רבי אהרן לייב: "היום אם אבא יעשה ככה, הבן יגיד שהוא רוצה להשתרר עליו!" ('צדיק כתמר יפרח')

ביום ראשון יחול יום השנה להסתלקותו של ראש הישיבה רשכבה"ג, ליבם של ישראל, הגאון הקדוש רבי אהרן לייב שטיינמן

מרן הגאון רבי אהרן לייב שטיינמן: "מי שישן אפשר להעיר אותו, אך מי שעושה עצמו ישן, אי אפשר להעירו!" ('נר לשולחן שבת' י"ב להרה"ג י"א)

עצתו החכמה של מרן הרב שטיינמן

סיפר ידידי, הרה"ג שליט"א: 'אבי נתן בחייו מתנה לאחי, סכום כסף גדול מאוד. לאחר מאה ועשרים כשאבי נפטר, בצוואה הוריש לי את דירתו. היו לאחי טענות על כך. אם כי ממש שלא בצדק, הלא קיבל בזמנו את חלקו בירושה באותה מתנה נכבדה. היה עלול להתחיל סכסוך משפחתי.

באתי אל מרן הרב שטיינמן. ביקשתי את עצתו. אמר לי: "תגיד לאחיך 'בסדר, אני מקבל את טענותי, כשאמכור את הדירה אתן לך חלק'. אל תגיד לו כמה, ולמעשה תיתן לו סכום קטן". עשיתי כעצת רבינו והשלום שב לשרור במשפחתנו!" ('נר לשולחן שבת')

יושב: פרשת החלומות - בדבר שהקב"ה מכה את האדם בו נתפא יוסף, ירד על ידי חלום ונתגדל על ידי חלום. בחלום לקח "ויקנאו בו אחיו", שלא נמכר אלא בשביל חלום שהלם. והתגדל בחלום - שר המשקים והאופים - שהלם פרעה ופירש לו. (מדרש הגדול)

עוד יוסף בן ישראל וחלום מופלא

חלומי של רבי מנשה בן ישראל: "טרוף טרוף יוסף!"

'כאשר שב בני יוסף באוניה מדנציג לעירנו אמסטרדם התמהמה ימים רבים. ואני מר ונאנח. הדאגה לא הניחה לי לישון, ויהי באשמורת הבוקר נרדמתי ואיקץ ובפי פסוק "טרוף טרוף יוסף!" חרדה גדולה נפלה עלי באומרי, בעוונותי הרבים טרף טרוף יוסף ומה לי עוד חיים?! כי היה בני חריף בתלמוד, בקי בארבע לשונות ובן זקונים הוא לי.

כשהאיר היום עיניתי בצום גופי ונפשי, ואתחנן אל ה' בעת ההיא לאמור 'אנא ה', הושיעה נא את בני, חטאת נעורי ופשעי אל תזכור, כחסדך זכור לי ...'

ה' שמע תפילתי, ביום השלישי, בהיותנו כואבים והנה חי ונושע הוא - שב בני, יוסף בן ישראל הביתה, כשהוא בריא ושלם.

הוא סיפר שביום של החלום ה' הטיל סערה בים והאניה בה היו חישה להשבר, לעיניו נטרפה ספינה אחרת והוא ניצל דרך נס! (נשמת ישראל ה' - רבי מנשה בן ישראל גאון מופלא, נודע בפעילותו למען חזרת היהודים לאנגליה ושבדיה. גם היה מופלג בחוכמות העולם, שלט בעשר שפות, נפטר בחודש כסלו ת"י"ח)

"ויבם אתה והקם זרע לאחיך - הבן יקרא על שם המת". (רש"י ל"ח"ח)
"ואין זה אמת ... אין היבם מצווה לקרא לבנו כשם אחיו המת". (רמב"ם שם)

סיפר הגה"צ רבי יהודה פתייה: 'פעם באה לפני אישה הרה. אמרה, שראתה בחלום שבעלה הולך לבית הקברות, מוציא משם את אחיו המת ומביאו לביתם... בחלום החלה מתקוטט עם בעלה, ברצותה להוציא את האח המת מהבית. אך בעלה לא היה חושש לה, העלה במדרגות מן החצר לגג וקבר אותו על גג ביתם.

שאלתיה, כמה מדרגות יש עד הגג? השיבה לי שאינה יודעת. אמרתי לה, שלפי דעתי יש תשע מדרגות. אך היא אמרה: 'לא יש יותר, נראה לי שיש שתיים עשרה'. אמרתי לה: 'אם כך לא אפרש את החלום עד שתלכי ותמני את המדרגות ותשובי אלי'.

כאשר שבה, היא צחקה ואמרה שיש תשע מדרגות, כמו שאמרת. אמרתי לה: 'זה פתרון החלום, הינך הרה בן זכר והוא גלגול נשמת דודו המת, אחי בעלך. ותקראי את שמו בשם דודו. מבשרים אותך משמיים שתשלימי תשעה חודשי עיבור, שהן כנגד תשע המדרגות הללו ולא תפילי חלילה. ואחר כך יחיה ולא ימות כמו דודו, אלא יהיה 'קבור' עימכם בבית ולא יחזור לבית הקברות.

וכן היה. אחר תשעה חודשים ילדה בן זכר ויקראו לו כשם האח. ... אחר כך באה לבית המדרש ונתנה לי תודה רבה'. (מנחת יהודה)

"ויקחהו וישליכו אותו הברה והבור ריק ..." (ל"ז כ"ד)

מעשה שארע עם הרבנית רחל קוק (אימם של הגאונים רבי שמחה ורבי אברהם יצחק שליט"א) שהיתה צריכה לעבור ניתוח לב מסוכן. בבוקרו של יום הניתוח התעוררה מבועתת. סיפרה שבילילה חלמה חלום נורא, בו ראתה עצמה עומדת ליד שפת בור עמוק והנה באים ומשליכים אותה לתוך הבור...

הרבנית נבהלה מאד ואמרה שאין בכוחה לעבור את הניתוח בצורה כזאת. והוסיפה: "הלוואי שרבי אריה לוי היה מגיע עכשיו. הוא לבטח היה פותר לטובה את החלום הזה!"

הדברים אך יצא יצאו מפיה והנה נשמעו דפיקות בדלת. כשפתחו את הדלת הופתעו לראות את הגה"צ רבי אריה לוי, שכמו במעשה ניסים הגיע פתאום לבית. רבי אריה הגיע לבקר את החולה ולאחל לה רפואה שלימה לקראת הניתוח.

הרבנית ששמחה מאד לראותו, שטחה לפניו את חלומה. "מה לך לפחד מחלום שכזה - אמר לה רבי אריה - הרי כתוב 'ממעמקים קראתיך ה'". אמרו חז"ל שתפילתו של אדם נשמעת היטב כאשר הוא קורא את ה' ממעמקים. אם כן אין לך סימן יותר טוב מזה שבשמיים מעוניינים בתפילתך לרפואה שלימה!" הרבנית רחל שמעה את הדברים ורווח לה. היא עברה את הניתוח בהצלחה וחיה עוד שנים רבות בטוב ובנעימים. (עפ"י "טובך יביעו")

"והנה תעה בשדה - תועה מן הדרך ולא היה יודע אנה ילך ... ויארץ הכתוב בוה, להגיד, כי סיבות רבות ארעו עם יוסף, שהיה ראוי לחזור ולא לקיים שליחות אביו, אבל הכל סבל לכבוד אביו". (רמב"ן ל"ז ט"ו)

יוסף ניצל על ידי חלום - על ידי אביו!

כאשר נפטר רבינו הגאון רבי חיים מוולוז'ין, בא בנו רבי יוסף לחלוק הירושה. ונפל בחלקו אלף רובל כסף, ספרים וחפצי אביו. שכן עגלון לחזור לביתו בשרשוב שבפלך הורדנא. העגלון תעה בדרך והחל נוסע בדרכים עקלקלות. היה זה ערב שבת ובעודם חושבים היכן ישבתו את השבת, בא איש לפנייהם. שאלו אותו, אם יודע היכן דר פה יהודי, שאפשר להתאכסן פה בשבת. ויען האישי, בואו עמי ואראה לכם.

נסעו כולם, עד שהגיעו אל בית היהודי. שאלו רבי יוסף, אם הם יכולים להתארח אצלו בשבת. ענה בעל הבית: "מדוע לא? האם לא יהודים אנחנו". והכניסם בצל קורתו.

למחרת, אחר חצות היום התפלל רבי יוסף מנחה, אכל סעודה שלישית ושכב על מיטתו לנוח שינת שבת.

ויבוא אליו אביו מרן רבי חיים מוולוז'ין בחלום ויאמר לו: "בני יקירי, הינך בסכנה גדולה, רוצים להרוג אותך וליטול ממנוך! אם אתה יכול לברוח, ברח!"

רבי יוסף נתעורר מיד והבין כי חלומי אמת! מעט אחר רדת החשכה אמר לעגלון: 'לך בשקט, מהר רתום העגלה ונברח מכאן, כי אנו במקום סכנה, בידי רוצחי נפש אשר בדעתם להרוג אותנו'. אך ניגש העגלון לרתום את העגלה, בא אליו רוצח ובידו נשק, ויאמר, בא עמי. הכניסו לחדר ואיים שאם הוא ירעיש או ינסה לברוח, פה תהיה קבורתו ונעל את הדלת.

בינתים ר' יוסף ישב בחדרו ממתין. והנה בהביטו בחלון לראות מתי יקרא לו העגלון לבוא, ראה שלושה אנשים עם כלי זין בידם. הבין כי בא סופו, שבאו להורגו.

נעמד בקרן זווית והחל להתוודות, בתוך תפילתו אמר: "אבי, אבי רבי חיים זכר צדיק וקדוש לברכה, אבקש ממך להתחנן לפני יושב מרומים, זכותך וזכות התורה תגן עלי, כי נפלתי בידי רוצחי נפש". כך היה צועק בשברון לב ובדמעות שליש.

בעל הבית שהיה מראשי הכנופיה, כאשר התקרב לחדר, שמע שהוא צועק 'אבי רבי חיים', נכנס לחדר ושאלו: "בן מי אתה, מיהו רבי חיים שאתה מזכיר את שמו?" אמר: "אני בנו של רבי חיים משיבת וולוז'ין".

ויען הרוצח: "מי יאמר שהאמת איתך, אולי משקר אתה?" קרא אליו רבי יוסף במר לבבו: "אתן לך סימנים רבים". הראה לו את כתבי אביו, ספריו וחפציו, שהיו איתו כאמור מחלוקת ירושתו.

קרא בעל הבית לחבריו והושיבם כדי לטכס עצה מה יעשו. פתח ואמר: "אספר לכם מעשה שארע עמי. פעם הרגתי משפחה שלימה, תשעה אנשים. נתפסתי והושיבוני בכלא במינסק. כאשר הוליכו אותי לוילנה לצורך המשפט, נזדמן לי להיות בכלא בעיירה וולוז'ין, בערב פסח.

כאשר שמע רבי חיים מוולוז'ין כי יהודי יושב בכלא, פנה לשר הממונה על בית הסוהר. ביקשו כי ירשה לאסיר לבוא להתארח אצלו בליל הסדר ולמחרתו ביום טוב שני. נתרצה השר תמורת שלמונים.

לקחוני השומרים לביתו של הרב קשור עם השלשלת על רגלי וידי. כשנכנסתי לביתו וראיתי זיו פניו כמלאך האלוקים, טהור וקדוש ובני הישיבה יושבים סמוך לשולחן הסדר הערוך. פניהם מאירות ואילו אני כבול בשלשלאות של ברזל כגזלן ורוצח, חשתי בוש גדולה.

מיד פנה אלי רבי חיים ואמר: "הסב עמנו לסדר!" התקרבתי לשולחן וישבתי והסבתי עימם בשני לילות החג.

סיים הרוצח את סיפורו ואמר: "איש גאון וצדיק כזה, אשר לא יבוש להסב עם פושע כמוני על שולחן אחד, היכולים אנו להרוג את בנו?! היכן היושר שלנו?! אלה הם העובדות ואתם דינו בזה משפט צדק".

ויען ראש החבורה: "אכן כן, לפי היושר והדין אסור לנו לעשות להם מאומה!"

לקח הרוצח בעל הבית את ר' יוסף ואת העגלון, קשר את עיניהם, הושיבם על העגלה, הובילם עד דרך המלך, שם שילח אותם לנפשם.

(אבי הישיבות)